

Emmy Abrahamsonová

Jak
spadnout
přes
rečku

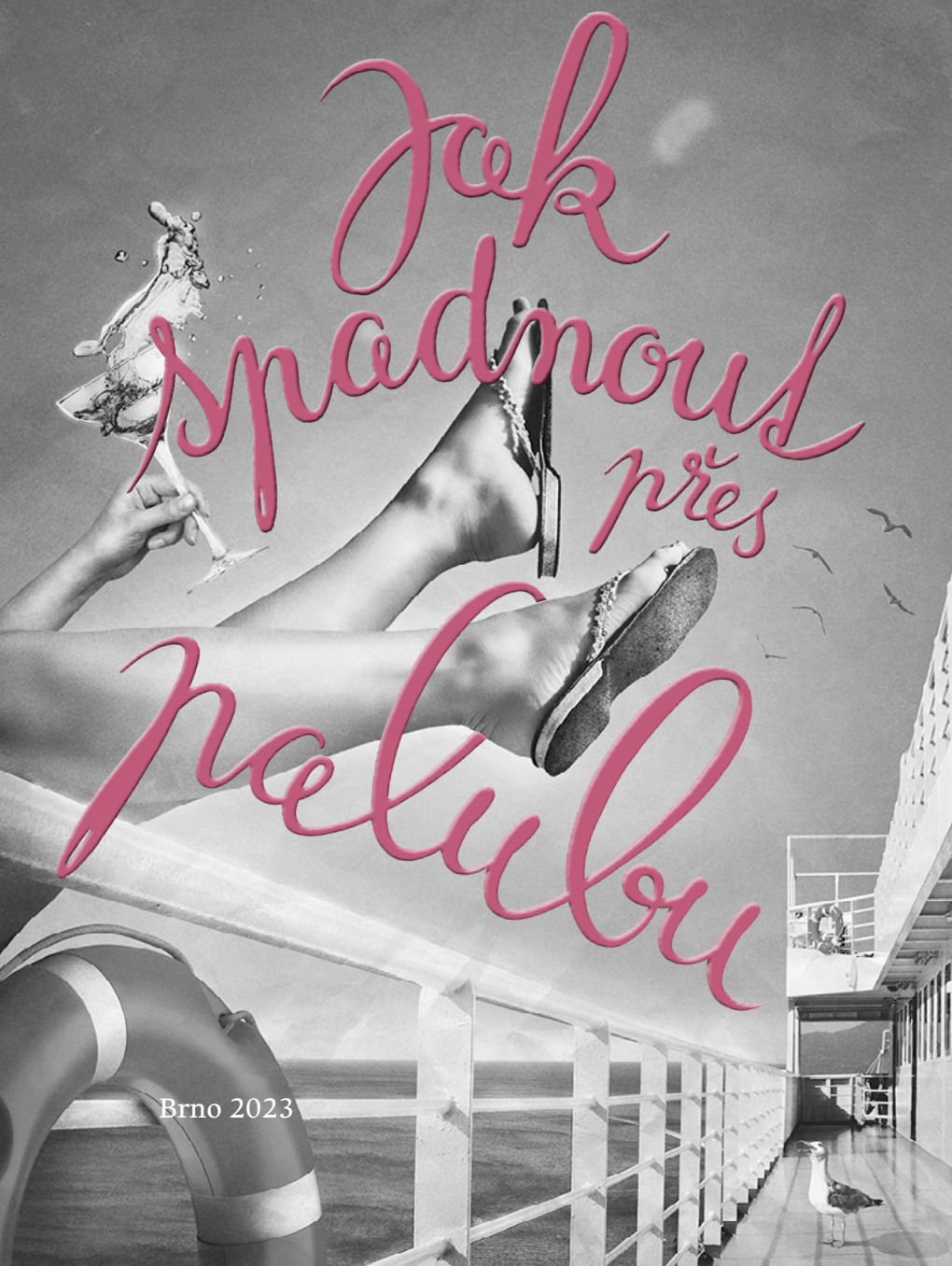
A surreal collage featuring a woman's legs in high-heeled sandals, a hand holding a glass of green liquid, a pink umbrella, and a red lifebuoy, set against a blue sky and ocean background.

Host

Emmy Abrahamsonová
Jak spadnout přes palubu

Přeložila Romana Švachová

Emmy Abrahamsonová

Jak
spadnout
přes
reklamu

Brno 2023

Hur man blir slängd överbord

Copyright © Emmy Abrahamson 2018

by Agreement with Grand Agency

Cover design © Nils Olsson, oink.se

Translation © Romana Švachová, 2023

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2023

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1568-4 (PDF)

ISBN 978-80-275-1569-1 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1570-7 (MobiPocket)

1

Začalo to už na letišti.

„Tohle nevypadá dobře,“ prohlásila máma a sjela mě přísným pohledem.

Podívala jsem se na ostatní cestující — na dlouhou řadu lidí čekajících na odbavení letu z Kodaně na Korfu. Všichni vypadali staře jako Metuzalém.

„Na lodi s náma bude spousta lidí,“ ubezpečila jsem ji.

Velké hodiny nad námi na krátkou věčnost ukazovaly půl čtvrté odpoledne a za zády se nám klikatila fronta s koncem v nedohlednu. Všichni v řadě mlčeli a zírali před sebe, navlečení, jako by se neodvažovali uvěřit tomu, že Skandinávii i nezvykle chladné září co nevidět opravdu nechají za sebou a ocitnou se uprostřed středomořského tepla v Řecku.

Za námi stál pár, oba měli bílé vlasy a černé oblečení. Žena si z černé ledvinky pomalu vytáhla pas a podala ho manželovi. On si ho vzal, jako by byl postava ve zpomaleném záběru, a opatrně si ho zastrčil do navlas stejné černé ledvinky. Jako bych pozorovala dva tiché lenochody v pantoflích.

„Tohle je jenom část všech cestujících,“ dodala jsem.

Máma se na mě dál podmračeně dívala.

„Ti nejstarší vždycky lítají z nějakého důvodu z Kodaně,“ přihodila jsem malou nevinnou lež. Nikdo mě nedovedl

zneklidnit tolik jako máma. „To se přece ví, že lidi ve Skåne jsou ve Švédsku v průměru nejstar...“

„Všecko jsou to *páry*,“ přerušila mě.

„Ti, co odlétají odsud, ano,“ vyhrkla jsem, „ale ta slečna, u které jsem dělala rezervaci, říkala, že spousta lidí na tyhle plavby vyráží sama. Na palubě bude fůra nezadaných, uvidíš.“

Neodpověděla. Místo toho si dál nespokojeně měřila zastup seniorů. Jako obvykle se oblékla elegantně, kalhoty jí ladily s bundou, na sobě měla mnoho stříbrných šperků, k tomu se nenápadně naličila a šedé vlasy měla zastřižené do vkusného mikáda. Vždycky působila, jako by si zrovna vyšla na večírek, na takový, na jaký moje vrstevníky nezvou. Najednou ke mně napřáhla ruce, urovnala mi bundu a pozorněji si prohlédla moje oblečení.

„Vyžehlila sis tu košili vůbec?“

Podívala jsem se na sebe. Odpověď samo sebou zněla ne. A vtom jsem si všimla, že na kalhotách mám dokonce skvrnu. Od marmelády? Od červeného? Od včerejší večeře?

„Já nevím,“ přiznala jsem.

Máma moje svršky znovu přelétla zklamaným pohledem a já ucítila bodnutí ostnu výčitek, protože jsem opět nezvládla naplnit její ideál jménem Jacqueline Kennedy Onassisová.

Máma se v životě řídila jednoduchým mottem se zkratkou CBPTUJKO čili Co By Právě Teď Udělala Jacqueline Kennedy Onassisová. Určovalo všechno — od toho, kolik vajec natvrdo si má dát k snídani (jedno, k němu šálek neslazeného čaje), až po to, jak dlouho má zůstat zhrozeně zírat na někoho, kdo jí právě navrhl koupit si nejnovější verzi Samsungu Galaxy.

„Ne,“ dodala jakoby v odpověď na vlastní otázku.

Ona byla drobná a elegantní dáma a já byla rozložitý hrom do police. Na výšku jsem měla o hlavu víc než ona a svůj vzhled

jsem z nějakého důvodu nikdy nepokládala za prioritu. Celý život jsem bojovala s nadváhou a moje šance tu válku vyhrát se časem rozhodně nezvýšily — podobně jako muž, který zamumlá, že si jde jenom koupit cigarety, se spolu s narozením Astrid vypařil můj pas. Vždycky jsem se cítila jako trollí podvrženče, myslela jsem si, že někde pod balvanem porostlým mechem žije moje skutečná máma, ovívá se ocasem, a kdykoli vypustí ducha, uchechtne se.

„Snad na té plavbě nebude těch starců moc. Staří lidi jsou tak odporní. Jsou jako oživlé mumie,“ otřepala se máma.

„Vždyť i tobě je pětasedmdesát.“

„Ale kdyby se někdo ptal, řekneš, že je mi pětasedesát,“ nakázala mi. „Nebo dokonce šedesát.“

„To bych rovnou mohla tvrdit, že mně je šestadvacet.“

„Jackie, nebuď dětinská,“ usadila mě, „kdo by tomu věřil?“

„Já nejsem dětinská,“ zahuhlala její jednačtyřicetiletá dcera.

Potisící jsem ji málem požádala, aby mi říkala alespoň Jacqueline, ne Jackie (protože jsem si pak vzpomněla buď na Jackieho Arklöva, neonacistu odsouzeného na doživotí, který ve Švédsku zabil dva policajty, nebo na tu osmdesátkovou odrhovačku o jisté Jackie od kapely Ratata), ale věděla jsem, že by to stejně bylo marné. Odmlčely jsme se. Hrála jsem si s jedním z přívěsků na klíčkách, který mi před neceлыми třiceti lety dal táta. Byla to středně velká kostka ze dřeva, tak otlučená, že puntíky na ní dávno vybledly. Stačilo ale, abych tu ohlazenou krychli ucítila v prstech, a uklidnila jsem se. Ve stresu mě utěšila.

Kromě té kostky jsem na klíčkách nosila pět dalších přívěsků: srdíčko, sloníka ze dřeva, římskou přilbu z kovu, Taťku Šmoulu a velké J, taky z kovu. Všechny mi je dal táta, když jsem byla malá a on se zrovna vrátil z obchodní cesty.

„Jak se mají děti?“ zeptala se máma.

„Dobře. Včera večer jsem Alfovi ještě stihla zastříhnout vlasy.“

„Jo, už to bylo potřeba,“ okomentovala to.

Nezmínila jsem se, že se mi to bohužel moc nepovedlo, takže chudák Alf teď vypadá jako sedmiletá verze Himmlera.

„Nikdy nepochopím, proč jste tomu chlapci dali takové jméno. Vybrat si ze všech jmen zrovna tohle,“ nechala se máma slyšet.

Kdybych byla jako Audrey, moje sestra, řekla bych jí, že se o tom nebudu znovu bavit, obzvlášť když spolu vůbec poprvé v životě právě vyrážíme na dovolenou jenom ve dvou. Já ale nejsem Audrey — která se nejspíš zrovna nechávala na pláži v Ao Nang tetovat nebo tam žonglovala se zapálenými kuželkami nebo dělala obojí najednou —, takže jsem zkrátka a dobře neřekla nic.

„Kdysi jsem jednoho Alfa znala,“ pokračovala máma. „Měl nám v zádveří položit podlahu. Dělal jediné: furt žvanil. Huba se mu celou dobu nezavřela. A mezitím mu nabíhala hodinová taxa. Bla, bla, bla. A hodiny tikaly. Alf.“

Historku o Alfovi jsem si vyslechla už víckrát. Rozhodla jsem se přejít ji radši tichem než odstartovat hádku. Nešlo o to, že by mámě začínala stařecká demence a že by snad zapomněla, kolikrát mi o Alfovi-pokladači-podlahy-který-ne-zavřel-hubu-a-nechal-si-platit-i-za-dobu-co-jenom-prožvanil už vyprávěla, ne. Pustila se do historky znovu, aby mi tak připomněla, co za zločin jsme to s Gregerem provedli, když jsme svému prvorozenému dali jméno, aniž jsme si ho od ní nechali předem posvětit. Naštěstí ještě nepřišla s žádnými kousavými poznámkami o tom, že našemu druhému dítěti jsme dali jméno Astrid, ale beztak to byla jenom otázka času. Já (která jsem dostala jméno po jisté první dámě) i Audrey (po Hepburnové) jsme oproti tomu dostaly jména pečlivě vybraná tak, abychom měly už od narození nakročeno směrem

k eleganci, kráse a velikosti. Bohužel, naše veskrze tuctové švédské příjmení — Jönssonová — téměř nadějším od počátku házelo klacky pod nohy („Jakmile budete plnoleté, hned si příjmení změňte!“ kladla nám máma proto na srdce, kdykoli táta odešel z doslechu).

„A co Greger?“ nadnesla.

„Fajn,“ odtušila jsem lakonicky.

„Pokračujete na loď?“ zeptala se žena ve světle modrém stejnokroji, ke které jsme zrovna přistoupily a dostaly se tak na začátek řady.

„Ano,“ usmála jsem se. „Marie Jönssonová a Jacqueline Åbergová.“

Všimla jsem si, jak se máma otřepala, když jsem vyslovila svoje příjmení — lépe řečeno Gregerovo, přejmenovala jsem se hned po svatbě. Navzdory všemu bylo pořád lepší než Jönssonová. Jenže máma si stěžovala, že jí stále připomíná „toho děsivého plešatého chlapce z knížek pro děti“. Buď jak buď, žena si nás odškrtnla na seznamu.

„Připevněte si to na zavazadla,“ podala mi obálku.

Uvnitř byly tři malé štítky, na kterých stálo 5080. Když jsem na pás zvedala mámin kufr, musela jsem opravdu zabrat.

„Uf, tak ten je pěkně těžký,“ poznamenala jsem, „co tam máš?“

Neodpověděla, místo toho se dál upřeně dívala směrem ke druhému terminálu.

„Co tam máš?“ zopakovala jsem k ní s úsměvem.

„O co ti jde, jsi snad gestapo?!“ vyštěkla.

„Ne,“ vyhrkla jsem, jako by ta otázka vyžadovala opravdovou odpověď.

A pak jsem za ní vyběhla, už totiž stihla vyrazit k bezpečnostní kontrole. U nás v rodině se na druhé nikdy nečekalo.

Jednou, když jsme byly s Audrey v pubertě a pohádaly se, na mě zaječela, že kdyby hledala ve slovníku heslo „krotký“, našla by tam mou fotku. V tu chvíli mě napadlo odpovědět jediné, že kdybych hledala „sobce“ a „blbku“, našla bych tam zase její medailonek.

A přestože bych se radši na místě propadla, než abych to před někým přiznala nahlas, tuplem ne před Audrey, popadla jsem pak slovník, který stál v knihovně v obýváku, zastrčila si ho pod tričko a odběhla s ním na záchod, abych si tam vyhledala heslo „krotký“. To všechno jenom abych se ujistila, že tam moje fotka vážně není. (V té knížce nebyly žádné fotky. Slovníky obecně nejsou moc pověstné obrazovými přílohami.)

A ačkoli mi vadilo dát své sestře za pravdu, faktem bylo, že já — Jacqueline Coco Marilyn Åbergová, rodným příjmením Jönssonová — jsem byla asi ta nejnevzpornější osoba, která kdy vůbec žila. Kdyby Audrey byla obraz, šlo by o pestrobarevnou, fascinující, chaotickou malbu Jacksona Pollocka, kdežto já bych byla mdlý zašedlý akvarel jako od čtyřletého: nejasné tvary, nic zajímavého, papír trochu vypouklý, člověk na něj zapomene, sotva mu sejde z očí. Když jsem byla mladší, máma o mně říkala: „Jackie má povahu Gróňana.“ A já to pokládala za uznání (Jaká houževnatost! Jaký krásný sníh! Jací lední medvědi!), ale později mi došlo, že to žádná lichotka nebyla. Nicméně svět potřebuje i nevýrazné osobnosti a já jsem byla hrdá na to, že se považuju za milého, ohleduplného, vstřícného člověka, který se konfliktů bojí (ano, bát se konfliktů je dobrá vlastnost — pokud si nemyslíte opak, v takovém případě bych si myslela totéž). V dětství mě pořád trápily nějaké úzkosti, všem jsem se snažila vyjít vstříc, Audrey i celému zbytku rodiny jsem neustále dělala zprostředkovatele a vyjednače. Přála jsem si jediné, aby všichni byli spokojení,

nehádali se. Mně nevadilo být Grónskem. Každý holt nemůže být Mexiko.

„Tak už jedeme!“ vyjekla jsem možná hlasitěji, než bylo vhodné. „Čeká nás plavba! Podél Řecka! Na sluníčku! Dovolená! Ouzo! Olivy! A ty věci zamotané do listů vinné révy! Řecko, *here we come!*“

„S tou jejich ekonomikou ani nevíme, jestli tam budou fungovat bankomaty,“ prohlásila máma. Děkala jsem, že ji neslyším.

„A loď vypadala na fotkách úžasně,“ tlachala jsem dál, zatímco jsme procházely mezi horami Toblerone a hromadami tělového mléka od Biothermu v bezcelní zóně. „Dva bazény, spousta různých restaurací, několik barů, elegantní lehátka. Na palubě je prý všechno, zbrusu nové, moderní, pětihvězdičkové. Já. Se. Už. Nemůžu. Dočkat.“

Ještě nikdy jsem na žádné mořeplavbě nebyla. Nejvíc jsem se tomu přiblížila, když jsem strávila noc na trajektu mezi Trelleborgem a Travemündem. Na záchodě v kabině smrděly cigarety a jídelnu bufetu okupovali polští řidiči nákladáků, kteří tam posedávali se smutnými očima a lili do sebe hektolitry mléka. Tohle ale bude něco úplně jiného. Týden čirého luxusu na sluníčku. Zároveň — a to bylo vůbec nejdůležitější — to byla šance najít mámě nějakého staříka. Čím rychleji bych jí někoho našla, tím dřív by měla nový projekt, na který by se mohla zaměřit, a přestala by každý den volat mně. Někdy mi volala dokonce víckrát denně a pokaždé s nějakou trochu nuceně působící záminkou, jako třeba: „Doufám, že v té školce, kam chodí Astrid, nepodávají jenom samá veganská jídla? Děti maso potřebují!“ Nebo: „Skoro to vypadá, že ta Kim Kardashianová je na tu svoji obří zadnici snad hrdá nebo co.“ A někdy volala z poněkud znepokojivého důvodu typu: „Rozpršelo se. A zní to nějak divně.“

U brány k mé úlevě čekala spousta lidí odlišného věku. Jedna žena s houfem různě starých dětí měla na sobě pytlovitý šedý overal s ocasem a kapucí ve tvaru hlavy jakéhosi zvířete.

„A to má být co, to je nějaký druh *pyžama*?“ zeptala se máma a pak se podívala na jednu dcerku té ženy, která na sobě měla džínové minikraťasy. „Vždyť je září a dneska ráno byla na zemi *námraza*!“

Zabořila jsem hlavu do knížky a v duchu spustila modlitbu ke všem možným bohům za to, aby se máma nechovala jako postava Maggie Smithové z *Panství Downton* celou dovolenou. Kousek opodál se jedna buclatá, asi desetiletá dívka svalila na podlahu a začetla se do něčeho na mobilu. Podlaha očividně nebyla čistá.

„Doufám, že pak *nezaneřádí* i naši loď,“ zabrblala máma, zatímco na děvče rozčarovane zírала. Vždycky měla ve zvyku klást velký důraz na slova, kterým měl podle ní věnovat pozornost okolní svět — anebo já či Audrey („Musíš trochu *zabrat*.“ „To kuře už bylo *studené*.“ „Vážně si myslíš, že ti sluší *zelená*?“).

Kolem nás prošel statný chlápek s oholenou hlavou a žena na vysokých podpatcích s platinovou hřívou. Držela v ruce několik tašek z okolních obchodů a on hulákal do telefonu.

„Jo, s Lindou teď budeme mít týden *la vida loca*!“ křikl a zešíroka se usmál.

„A tenhle si asi myslí, že jsou na ten jeho hovor všichni zvědaví, že?“ sykla na mě máma.

„Mami! Víš, kdo je ta ženská?!“ vyjekla jsem najednou a kývla k blondýně. „To je Linda z *Pohody&šáňa*!“

„Z čehože?“

„Z *Pohody&šáňa*!“ zopakovala jsem. „Má populární profil na Instagramu a blog! Jmenuje se *Pohoda&šáňo — Linda a život!*“

Jednou z mých tajných zálib bylo sledovat blogy a instagramové profily žen, které bych oficiálně měla spíš odsuzovat coby antifeministické materialistky, ale ve skutečnosti jsem se jimi nechávala potají fascinovat, dokonce jsem jim trochu záviděla. Na blogu *Pohoda&šáňo — Linda a život!* (s podtitulem „Sledujte můj šílený, ale úžasný život plný nepořádku, dětí, nakupování a — samozřejmě — luxusu včetně šampaňského!“) se v textech používalo příliš mnoho vykřičníků i smajlíků. Každý den se tam objevily tři nebo čtyři fotky něčeho z autorčina přebáječného života, někdy šlo o fotky s jejími dětmi, ale pointou bylo každopádně vždycky to, jak moc to Lindě zrovna sluší. Neustále taky zveřejňovala „inspirativní“ citáty o oddanosti či vstřícnosti, o tom, jak jsou všechny ženy silné/skvělé a jak jsou skvělí taky psi, nebo výroky od Michelle Obamové, dalajlámy, princezny Diany, Beyoncé, Malaly Júsfuzajové a Nelsona Mandely. Obvykle pod vlastním portrétem v bikinách nebo legínách.

„Cože? Jaký profil?“ nechápala máma.

„Instagramový profil! Na kterém píše o svém životě a vystavuje tam řadu fotek sebe, manžela i tří jejich dětí. Takže ten chlap musí být Kanec — takhle tam totiž přezdívá manželovi. Skutečné jméno nikdy nenapsala.“

„Koho by něco takového zajímalo?“ divila se máma.

„Co když budou Linda s Kancem na lodi s náma?“ zamumlala jsem hlavně pro sebe.

Na palubě letadla jsme se dozvěděli, že jsme promeškali plánovaný čas vzletu, a proto budeme muset hodinu čekat na dráze na další volný slot. Všichni cestující byli okamžitě o něco rozčarovanější a posádka, která už tak vypadala unaveně, prostě jenom nasadila strnulejší úsměvy. Letušky všem dětem nabídly, že jim ukážou kokpit — a nabídky se s velkým zaujetím vzápětí chopili tři padesátníci.

Přestože na úzkém sedadle bylo takřka nemožné posadit se nějak pohodlně, usnula jsem, protože mi připadalo nádherné, že můžu zkrátka a dobře jenom sedět; že nic nemusím. Se čtyřletým a sedmiletým dítětem v domě jsem si nicnedělání nemohla dovolit ani na chvílku. Tak jako žralok jsem musela pořád zůstat v pohybu; kdybych si třeba sedla s knížkou na pohovku nebo se jenom na vteřinku zastavila, děti by na to ihned upozornil jejich niterný, vesměs neomylný mámaradar a sesypaly by se na mě s otázkami jako: „Mami, co děláš? Mami, kde mají hadi díru na kakání? Mami, nezhraju si na policajty a zloděje? Mami, jak rostou oči? Mami, nebudem si stavět z lega? Mami, proč se říká ‚ahoj‘? Mami, nevyrobíme sliz? Mami, proč katalog lega začíná vždycky megalegem? Mami, nepostavíme bunkr? Mami, kdo napsal úplně první knížku na světě? Mami, proč tu tak sedíš? Mami, proč jsou sloni tak velcí? Mami, jak se jmenuje film *Titanic*? Mami, už jsi douklízela? Mami, proč neexistují živé pánvičky? Mami? Mami, mami, mami...” Nejjednodušším řešením bylo zkrátka mechanicky přecházet z místnosti do místnosti a sbírat hračky, skládat oblečení, luxovat, dávat boty do botníku, vynášet odpadky, zametat drobky, sbírat ponožky hozené na podlahu, dávat vyprat, vařit, stlát, krmit Ziggyho, vysypávat Ziggymu písek, nevšímat si Ziggyho chladného nenávisného pohledu, sepisovat, co se má nakoupit, naklepávat polštářky na pohovce a buď vyklízet, nebo naplňovat myčku až do chvíle, kdy děti odrostou natolik, aby se mohly odstěhovat. Slovo *máma* by se mělo zaužívat jako sloveso, například takhle: „V sobotu jsme byli na bazéně a na hřišti, pak jsme doma pekli koláčky s marmeládou a vyráběli postavičky z ruliček od záchodového papíru. Ty bláho, já jsem ti tak mámila!” Nebo: „Včera jsem mámila fakt mizerně, měla jsem toho z práce plný brejle.“

Celou dobu jsem musela všem dělat roztleskávačku i di-váka na plný úvazek („Mami, koukej, koukej!“), ale mě za moji práci nepochválil nikdy nikdo. Nejspíš si jí ani ne-všiml.

Navíc jsem se těšila i na to, že si oddechnu od Gregera. Od Gregera s přitroublým jménem, které k němu ani nese-dí! Vzali jsme se před deseti lety a poslední dobou mi lezl na nervy tak strašně, že jsem bez přestání snila o tom, jak mu o hlavu rozbívím talíř. Představovala jsem si to úlevné tříštění porcelánu. A nejhorší na tom bylo, že mi ani ne-prováděl nic hrozného, jako že by mě třeba bil nebo se s ně-kým spustil (Kéž by!). Zkrátka šlo o to, že jsme se navzájem měli tak plné zuby, že jsme spolu nedokázali vydržet v jedné místnosti. Greger a jeho neustálé přednášky dětem u večere, zatímco já bych se nad rybou smaženou v trojobalu nejrad-ši rozkřičela: „Jsou jim čtyři a sedm! NEZAJÍMÁ JE, PROČ K OSLABENÍ SPOLEČNOSTI NÁRODŮ DOŠLO UŽ NA ZAČÁTKU TŘICÁTÝCH LET! TAK UŽ ZMLKNI! ZMLKNI! ZMLKNI!“ Ale místo toho jsem po kousíčkách jedla rybu, zírала do talíře a připomínala si, že mám prostě dál dýchat, až dokud ko-nečně nepřestane žvanit. A že se mám usmát, kdykoli se mě děti na něco zeptají.

Nejlepší ale bylo odjet pryč od Zvinks. Pryč od výkonného ředitele Nilse, který se mě den předtím naprosto navážno zeptal, jestli jedu na „pracovní dovolenou“, nebo „dovole-nou-dovolenou“. Když jsem odpověděla, že jde o „dovolenou-dovolenou“, Nils mi položil další otázku, a sice: „Ale budeš odpovídat na dotazy a tak, i když budeš pryč, že jo?“ Načež jsem se málem rozječela, že pointou dovolené je přece to, že se na ní nemusí pracovat (tohle opakované nutkání roz-křičet se bylo asi známkou toho, že jsem nějakou dovolenou opravdu potřebovala). Ale nechtít dělat pro Zvinks čtyřia-dvacet hodin denně připadalo Nilsovi, který firmu založil

před osmi lety a jako nějaký blond kyborg s brýlemi na ozdobu byl neustále online, zkrátka naprosto nepochopitelné. Já jsem ve Zvinks pracovala něco málo přes rok, ale stále jsem tak docela nevěděla, co tam vlastně děláme, kromě toho, že jsme se snažili být supermoderní a skrz naskrz *woke*. Oficiálně jsme světu nabízeli cloudovou technologickou platformu se sloganem „Zvinks: těsná integrace s vaší značkou, snadno a rychle“, což byla nejenom nesrozumitelná, ale taky trapně neobratná slátanina, navíc s doplňkem poutavým asi tak jako slepé střevo. Já dostala na starost rozvoj obchodu na trzích v severní Evropě, v Turecku a ve všech postsovětských republikách, protože nikdo jiný to dělat nechtěl. Stejně jsem ale napřed musela projít pěti pohovory, aby se ujistili, že si se Zvinks „sedneme“, jako bych si snad měla vyjít na rande s firmou nebo co. A místo aby mi pokládali otázky na to, co považuju za své silné stránky a kde se vidím za pět let, vyžvali mě, abych jim o sobě pověděla něco „trhlého“ a řekla jim, kolik si myslím, že se do letadla vejde tenisových míčků.

O svém prvním dni ve Zvinks jsem od Nilse dostala dárek na uvítanou: certifikát s potvrzením, že mým jménem adoptovali kozu v Etiopii. „Vítej do rodiny,“ řekl mi Nils se slzami v očích a stiskl mě tak pevně v náručí, že jsem měla dojem, že jsem snad dorazila do města Waco v Texasu, ne do čtvrti Västra hamnen v Malmö.

A ve Zvinks jsme neměli ani žádné zákazníky nebo klienty, ale pouze „partnery“ a každý tam chodil v džínách, kečkách a fleecové mikině. Včetně Nilse, našeho nejvyššího. A každý tam byl — včetně Nilse — mladší než já a používal v e-mailech záplavu vykřičníků (nebo když jsme si psali přes Slack, e-maily jsou přece překonané) a neustále se snažil být co nejvtipnější. Sotva se ve zprávách ze světa objevilo něco velkého, jako by se vyhlásila soutěž o to, kdo co nejrychleji hodí do Slacku nejtrefnější a nejrelevantnější komentář

v podobě gifu. Nils zase všechny své zprávy uvozoval pozdravením „Ahoj vám všem, těm nádherným lidem“ a jakoukoli pozitivní novinku osrdíčkoval. Každý týden jsme museli dělat věci jako dojít do práce v převleku za svoji oblíbenou postavu z *Harryho Pottera* nebo uspořádat *GUAC OFF*, což znamenalo, že každý máme přinést domácí guacamole, ochutnat je a vzájemně si je oznámkovat. Důležité bylo celou akci nafotit a vyvěsit na sociální sítě, abychom ukázali, jak moc je naše firma „trhlá“ a „pro každou srandu“. Každý den jsme mezi dvanáctou a jednou odpoledne museli v kuchyňce společně poobědvat a v pátek ráno jsme mívali švédské stoly s bezlepkovým nebo veganským jídlem, popřípadě — to když byla firma obzvlášť „trhlá“ — se samými sýry (protože „Copak se dá přejíst sýry?“, jak říkával Nils). Jednou za měsíc rozložili po celé kanceláři zelené rohože i překážky a přinutili nás zúčastnit se turnaje v minigolfu. Mnohdy bych si nejradši zalezla do šatny, ale ve Zvinks bohužel žádná není, protože ve Zvinks se věří pouze v prostory otevřené kanceláře vymalované základními barvami.

Kvůli Zvinks jsem se často cítila velmi, velmi unaveně a taky velmi, velmi staře.

Hodina konečně uplynula, letadlo dostalo povolení ke vzletu a tříhodinová cesta na Korfu směla začít. Máma nám oběma objednala vodku s tonikem a dál jsme si četly. Kapitán po chvíli z reproduktorů oznámil obvyklé informace o letu.

„Poletíme nad Západním Německem, pak Rakouskem, bývalou Jugoslávií a nakonec proletíme vzdušným prostorem Albánie,“ zahlásil.

„Nevěděla jsem, že Západní Německo ještě existuje,“ poznamenala máma nad novinami.

Půlhodinu před přistáním vládla na palubě ještě neklidnější nálada, asi jako při balení kufrů na dovolenou. Všichni

mluvili nahlas a chodili uličkou mezi sedadly. Posádka se dávno přestala pokoušet udržet úsměv a zdálo se, že v duchu počítají minuty, než všichni cestující vypadnou. Ryšavý steward s pihami poblahopřál přes reproduktory „Emmě, která dnes slaví dvacetiny“ a před záchodem stála dlouhá řada. Já jsem se dala do hovoru s dívkou, která seděla vedle nás. Zjistila jsem, že patří ke skupince oslavenkyně. Stejně jako my letěli na týden na Korfu.

„Já jsem taky letuška,“ svěřila se mi, „takže si užívám, že pro jednu v letadle nic nemusím.“

„Pracujete pro tuhle společnost?“

„Ne, pro jinou,“ řekla a kývla k zrzkovi. „Tyhle platí mnohem líp než nás. A taky mají mnohem pěknější letadla.“

„A máte svoji práci ráda?“ zeptala jsem se.

Zavrtěla hlavou.

„Letuška je prostě lepší číšnice,“ prohlásila.

„Anebo mrtvá číšnice,“ ozvala se najednou máma. Byla to vůbec první věc, kterou řekla po hodině odmlky. „V případě letecké nehody. Nevybrala jste si dobré povolání.“

„No, asi ne,“ přitakala dívka, najednou vypadala opravdu sklesle.

Máma takhle na lidi působila často. Celý život všem říkala přesně to, co jí zrovna proběhlo hlavou, a svoji „upřímnost“ považovala za dobrou vlastnost — lidé, kterým nevadí ostatní bez přestání „sundávat“, se takhle obhajují často. Námitkou „Proč bych měla mlčet, když akorát říkám pravdu?“ se máma bránila, kdykoli jsem ji na to upozornila, a já na to obvykle odpovídala něco jako: „Protože jsi toho šestiletého kluka právě rozbřečela, když jsi mu řekla, že z něj nikdy nebude druhý Zlatan. Co ty víš, možná že bude! I když má koňskou nohu!“

„Povykládejte nám nějaká letuškovská tajemství,“ vybidla jsem dívku, abych ji rozptýlila. Hned trochu pookřála a usrkla si z kelímku s pivem.

„Dobře,“ nadechla se, „nikdy si v letadle nedávejte kafe, protože pohárky nikdy nikdo nemyje. Když chceme, aby všichni cestující usnuli, zvýšíme na palubě teplotu. A nikdy to v letadle nedělejte na záchodě. Bývají opravdu špinavé. A jídlo, které podáváme, bych nevzala do pusy. A obvykle nám každý cestující vadí. Úplně každý.“

„Vážně si to lidi rozdávají na záchodě v letadle?“

Protočila panenky.

„No jéje, a vždycky jsou tak padlí na hlavu, že si myslí, že to nepoznáme. Kdyby tak věděli, že se ty dveře dají zvenku snadno otevřít. Ale vy jedete na dovolenou s mámou?“

Dívka kývla hlavou k mámě vedle nás, které se zrovna zavřely oči, ruka s novinami jí klesla a hlava sklouzla k opěrce sedadla. Přitakala jsem a usmála se, jako by na tom nebylo vůbec nic divného a takhle jsme spolu někam vyrážely běžně. A jako bych už třetí den neměla břicho celé stažené z nervozity.

„To je milé,“ podotkla dívka.

„Jo,“ usmála jsem se, i když jsem nevěděla jistě, jestli je to ta správná reakce.

„Já bych se svou mámou *nikdy* nikam nejela,“ prohlásila s hrůzou. „Celou dobu bychom se jenom hádaly. Ale vy jste asi kámošky, když spolu strávíte celou dovolenou.“

Dál jsem se prostě usmívala, abych nemusela nic říkat, ale cítila jsem, jak mi úsměv začíná tuhnout.

„Určitě si říkáte úplně všechno,“ prohodila ještě.

Znovu jsem se usmála a pomyslela si, že pokud by se pod „říkat si úplně všechno“ zahrnulo to, jak si máma potají četla můj deník, i když na něm visel zámeček a na přední desce byl nápis *Nesahat!*, tak ano, potom si říkáme „úplně všechno“. Máma si pak ještě postěžovala na to, jak je můj deník nudný, protože to byly jenom nekonečné seznamy jmen mých spolužáků seřazených od těch nejpěknějších po nejošklivější